

Svět audia

Luxman L-507uX: univerzální voják

autor: Petr Štefek (Svět audia) | 23.1.2015

Minulý rok jsme si vzali do parády vlajkový model integrovaných zesilovačů Luxman ve třídě A a nyní přichází řada na zástupce integrovaných zesilovačů ve třídě AB. Luxman L-507uX nahradil model L-507u a představuje skutečně univerzální náradí.

Testovat a psát recenze na současnou produkci japonské značky Luxman je čirá radost. Firma evidentně zažívá opravdu úspěšnou dekádu a navrácí se tam, kde to umí nejlépe, což jsou jednoznačně high-endové audio komponenty. Další příjemnou skutečností je, že v tomto byznysu, kde se točí stále větší peníze a kde není výjimkou zesilovač za milión, Luxman zůstává nohama na zemi. Luxman není a nikdy pravděpodobně nebude lacinou značkou ani v domácím Japonsku, kde prodá většinu své produkce. Stále lze u většiny jeho produktů hovořit o velmi dobrém výkonu k požadované ceně. Portfolio nekopíruje věrně aktuální trendy v oblasti spotřební elektroniky, kde jiné asijské firmy chrlí množství hudebních streamerů a převodníků, ale na druhou stranu si téměř vždy můžete být jisti, že pokud s něčím firma přijde, bude to na trhu dalších 5 nebo více let.

Podobně je na tom třeba konkurenční značka Accuphase, která je doma v Japonsku v podstatě jediným vážnějším konkurentem Luxmanu. Na evropském trhu a v USA je situace poněkud odlišná od japonského, protože zde si firma Accuphase vydobyla poměrně značné renomé, na což měla posledních 25 let. Na českém trhu se Luxman snaží bodovat zhruba od roku 2005. Firma uvedla na trh svůj první výrobek v podobě setu rádia s reproduktory již v roce 1928. V tomto období Japonsko rozhodně neplatilo za giganta na poli výroby spotřební elektroniky. Ta se kupovala především od firem původem z USA nebo Evropy.

Luxman se od svých počátků vydal cestou výroby svých vlastních elektro součástek a také se etabloval jako jejich dodavatel pro další známé výrobce. Společnost přežila i přes několik zásadních změn až do dnešních dnů, kdy se už firma pyšní 90 lety své existence. V 70. letech

minulého století se značka začala etablovat jako prémiový výrobce audia pro ty, kdo bažili po kvalitním zvuku a luxusním provedení audio komponent. Primárním cílem firmy byly v té době elektronkové zesilovače nejvyšší kvality, což se ostatně podařilo a připomenout si velmi letmo můžeme např. legendární kombo předzesilovače a koncového zesilovače C-1000/M-2000, pod kterými je podepsán známý britský konstruktér lampových zesilovačů Tim de Paravicini.

Luxman L-590AX

Ten již nyní pracuje i přes pokročilý věk pro svou vlastní značku lampových zesilovačů EAR, které pro zajímavost poslouchá třeba Paul McCartney. Z firmy Luxman se postupem času a také díky různým krizovým situacím v průběhu existence firmy vydělilo několik zásadních konstruktérských legend, jako je již zmiňovaný Tim de Paravicini. Jmenovat můžeme např. konstruktéry jako Taku Hyodo (Leben), Atsushi Miura (Air Tight), Masami Ishiguro (Air Tight) nebo Jiro Kasuga (Accuphase). Všechny tyto značky si našly za léta existence mnoho příznivců a žádná z nich neupadla v zapomnění, což o něčem vypovídá.

Luxman si prošel i obdobím, které lesk jeho slávy značně zakalilo, což bylo hlavně spojení s dalším japonským elektro gigantem Alpine. Ten se orientoval téměř výhradně na levnější spotřební elektroniku. Společnost Alpine chtěla v rámci akvizice využít renomé Luxmanu k prodeji levných masově prodávaných výrobků. Tento relativně neuvážený krok se ovšem

ukázal jako velmi kontraproduktivní a za pár let téměř pohřbil prodeje Luxmanu v horních patrech audio techniky, ale rovněž vyšlo najevo, že v levných přístrojích značka nemá potřebnou komerční sílu na to, aby mohla konkurovat zaběhnutým mainstreamovým výrobkům značek Yamaha nebo Sony. Postupem času se v 90. letech Luxman vrátil k tomu, co uměl nejlépe a tedy k high-endovému audiou.

Luxman L-507uX

V roce 2009 přivítal Luxman pod křídly čínský holding IAG (International Audio Group), který má ve svém portfoliu další známé značky jako Mission, Wharfedale či Audiolab. Možná právě díky zkušenostem z historie značky Luxman ponechal současný vlastník vývoj i výrobu v japonském městě Yokohama, takže se zesilovače i další přístroje mohou svým Made in Japan hrdě hlásit ke svému původu.

Luxman L-507uX je velmi podobný minulý rok testovanému vlajkovému modelu L-590AX, který ovšem na rozdíl od L-507uX pracuje v čisté třídě A. Prvním základním rozlišovacím znakem jsou modře podsvícené VU metry, které podle firemní logiky ukazují na práci zesilovače ve třídě AB. Pokud si oba zmiňované integrované zesilovače postavíte vedle sebe, pak je model L-507uX přeci jen kompaktnější. Provedení obou zesilovačů je jinak zcela stejné. Zda se někomu líbí nebo nelíbí moderní „retro“ vzhled přístroje, bude velmi subjektivní záležitostí, takže jej ani hodnotit v rámci recenze nebudu. Lze ovšem ohodnotit celkové provedení a sestavení zesilovače, které je excelentní. V této cenové kategorii není podobně provedeného přístroje.

Jen japonský rival Accuphase se u vyšších modelů integrovaných zesilovačů dokáže celkovému provedení vyrovnat. Precizně provedené příhradové šasi je odolné proti vibracím, což dokladuje i fakt, že Luxman je naprosto imunní vůči jakýmkoli antivibračním podložkám. Luxman je nicméně velmi citlivý na správně připojený napájecí kabel, kdy je potřeba dobře ohlídat fázi napájení. Ta je v případě zesilovače na levém kolíku napájecího konektoru. Zesilovač rovněž ocení kvalitní napájecí kabel. Nevěřící, necht' si v tomto ohledu vyzkouší dodaný napájecí kabel zaměnit za některý z dražších kabelů renomovaných značek. My jsme využili v tomto v případě kabeláž Neyton Frankfurt AC, která je k Luxmanu jako stvořená.

Design Luxmanu evokuje doby dávno minulé, ale jen stěží bych si dovolil jej označit jako vintage. Kombinace precizně vyřezaných (CNC) hliníkových prvků, jako jsou regulátory hlasitosti, korekce a přepínače či masivní čelní panel, je působivě precizní. Panel je navíc opatřen kvalitním práškovým vypalovaným lakem. Kapitoulou samou o sobě jsou masivní podsvětlené VU metry, které při reprodukci doslova hypnotizují a zároveň poskytují velmi důležitou informaci o tom, jak daleko má zesilovač do limitace. Vrchní část zesilovače je tvořena masivním broušeným plátem hliníku s vyřezanými otvory, kde jsou vsazeny tmavě lakované průduchy chlazení pro koncové stupně. Velmi efektní a zároveň velmi funkční.

Dominantou při pohledu do útrob integrovaného zesilovače je velký ručně vinutý 540VA transformátor napájecího zdroje. Tento transformátor není toroidní, jak bývá většinou zvykem (např. i u Accuphase), ale je typu EI, který jsme většinou zvyklí vídávat u lampových zesilovačů. Tento typ transformátoru od určitého mezního výkonu nemá tendenci ke skokovému zkreslení, ale zkreslení u něj narůstá lineárně. Napájecí zdroj doplňuje čtveřice elektrolytických kondenzátorů s celkovou kapacitou 40 000 μF a usměrňovač proudu využívá Shottkyho diody, které se vyznačují především menšími úbytky napětí v propustném směru těchto diod.

Typickou záležitostí japonských integrovaných zesilovačů jsou dva zrcadlově orientované koncové stupně. Podobné uspořádání používá kromě Luxmanu např. Yamaha nebo již zmiňovaný Accuphase. Každý koncový stupeň je osazený 3 páry bipolárních tranzistorů. Zde je největší rozdíl oproti modelu L-507u, který disponoval pouze dvěma páry bi-polárů na kanál. Celkově je L-507uX podobný svým zapojením dnes již nevyroběnému modelu L-509u. Chloubou Luxmanu je léta pilované ODNF (Only Distortion Negative Feedback), které je zde aktuálně ve verzi 3.0 (novější 4.0 je zatím doménou vlajkové série 900) a podle konstruktérů zajišťuje vysokou rychlost přeběhu signálu, velký frekvenční rozsah a typicky i nízké zkreslení.

Samotný integrovaný zesilovač disponuje výkonem 2×110 W ve třídě AB při zátěži 8 Ohmů a 2×210 W pro zátěž 4 Ohmy. Praxe ukazuje, že tyto hodnoty jsou ze strany výrobce více než konzervativní. Zde je největší rozdíl oproti soukmenovcům pracujícím ve třídě A, kteří disponují podstatně skrovnějším přidělem výkonu. Pro zesilovač nejsou problémem žádné běžné reprosoustavy včetně našich referenčních Franco Serblin Accordo a „hostujících“ B&W 803 Diamond. Damping faktor zesilovače (205) je více než dostatečný. Samozřejmě i zde musíme postupovat s rozumem a zesilovač postavit k adekvátním reprosoustavám. Výše zmiňované reprosoustavy jsou cenově a i svými výkony k testovanému Luxmanu velmi vhodnými partnery.

Firemní řešení regulace hlasitosti LECUA (LUXMAN Electric Controlled Ultimate Attenuator - Waiting Matrix) se stará o maximální souběh obou kanálů a o minimální přeslechy mezi nimi. Informace o poloze regulátoru je zaznamenávána a zpracovávána jednoduchým mikroprocesorem, který pak následně ovládá proudové spínače a reguluje samotnou hlasitost. Obvodové řešení LECUA zajistí špičkovou regulaci hlasitosti bez nutnosti sáhnout

po krokovém regulátoru, který navíc nelze řídit skrze dálkový ovladač a zajistí velmi dlouhou životnost. Při regulaci je v určitých tichých pasážích slyšet tichouňké praskání jako vrnění kočky, ale nenechte se tím znervóznit, je to vlastnost tohoto řešení. Podobně je na tom např. AAVA z dílen Accuphase. Pokud nejste poťouchlý recenzent, tak to pravděpodobně v praxi ani nespozorujete a nejedná se o žádný problém, neboť při nastavené hlasitosti se žádné praskání neprojevuje.

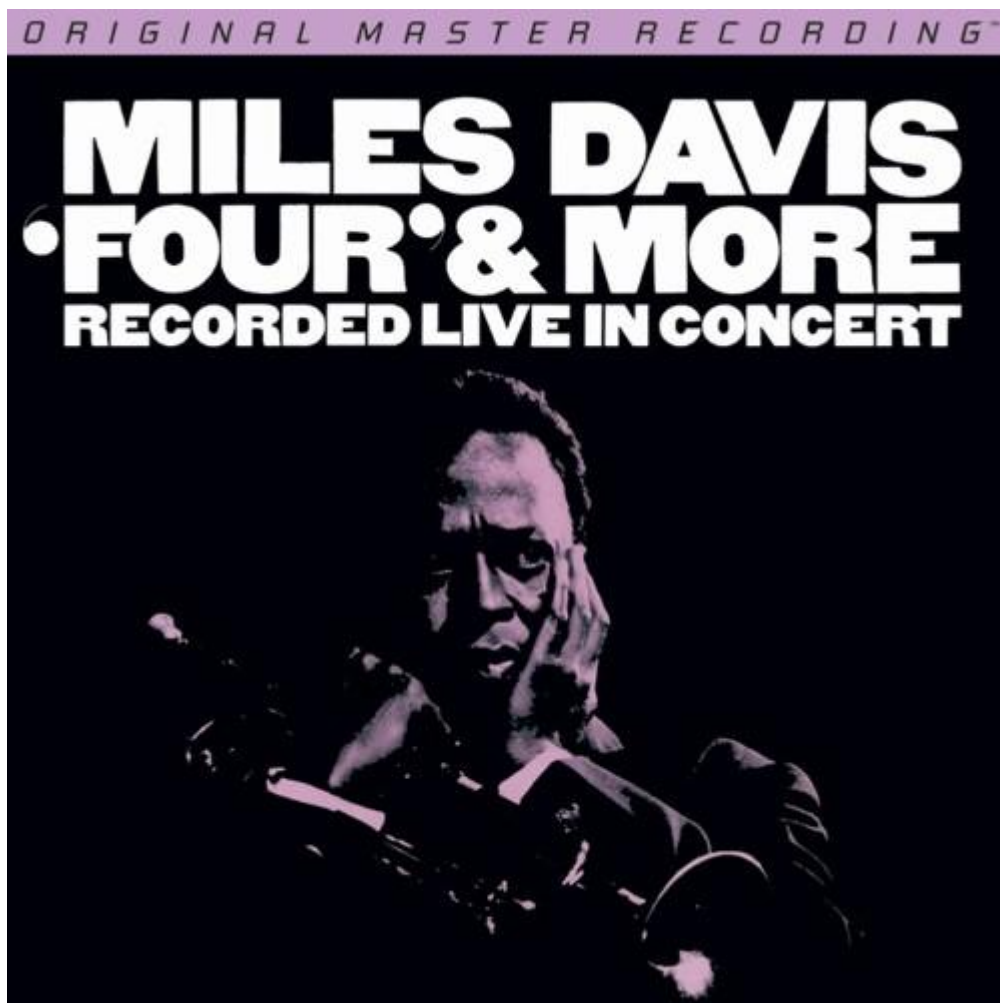
Zadní strana zesilovače je osazena vstupy a výstupy. K dispozici je kromě čtveřice linkových (RCA) vstupů i dvojice symetrických vstupů pro přehrávače, jako jsou CD/SACD přehrávače, D/A převodníky nebo streamery. Výrobce integroval i kvalitní gramofonový předzesilovač, který zvládne obsloužit MM/MC přenosky a podle některých zahraničních testů dokáže nadmíru dobře obsloužit i dražší gramofony. Luxman osazuje své výtvary opravdu vším, co byste si mohli přát. K dispozici jsou i korekce basů a výšek, které sice puristé neuvidí rádi, ale některým nahrávkám mohou pomoci. Jejich aktivace se nijak negativně nepodepisuje na výsledném zvuku a regulace jejich rozsahu je velmi jemná. Příznivci občasného sluchátkového poslechu si také přijdou na své díky slušnému sluchátkovému zesilovači. Pro špičkový poslech přes audiofilská sluchátka má Luxman samozřejmě dedikované sluchátkové zesilovače.

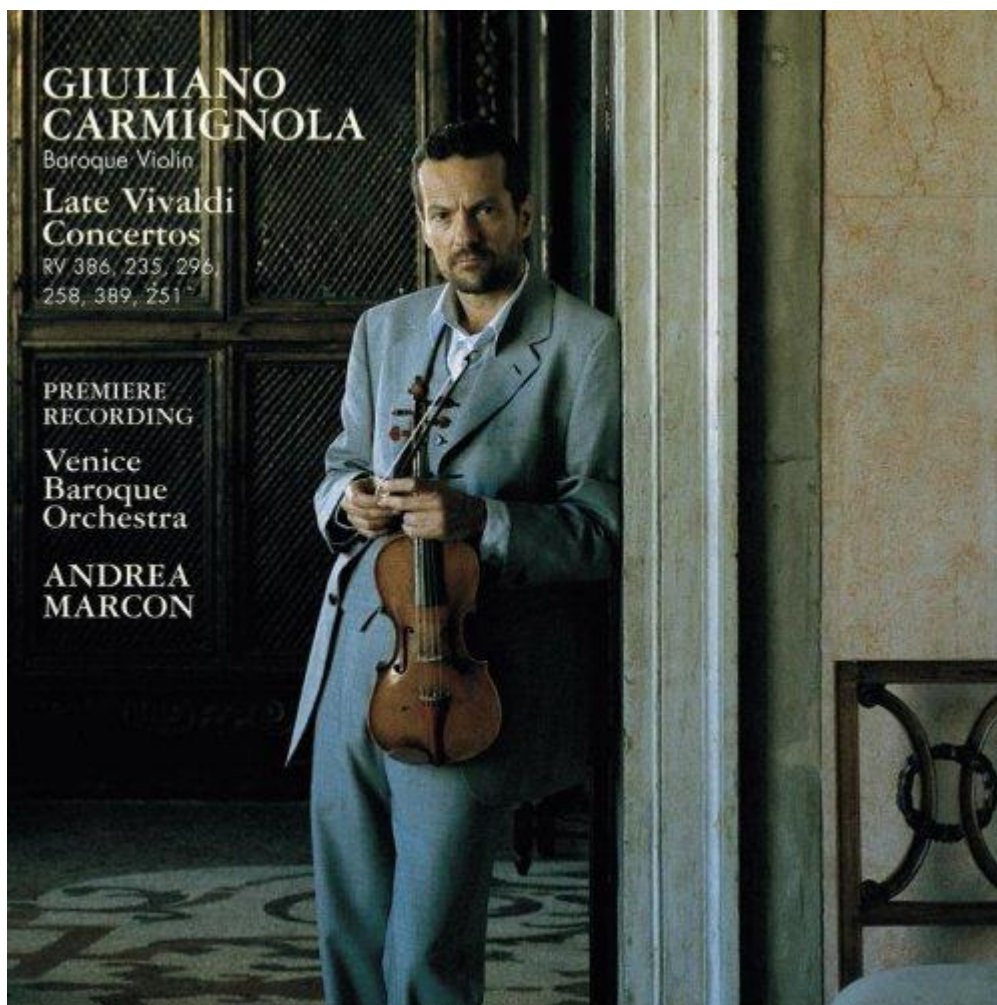
V případě, že vlastníte domácí kino a rádi byste měli i integrovaný zesilovač pro kvalitní stereo poslech, pak Luxman nabízí řešení u všech svých integrovaných zesilovačů. Pro takového fanouška domácího kina může být velký přínosem možnost rozpojení

předzesilovače a koncového stupně integrovaného zesilovače, který je následně možné využít pro hlavní pár reprosoustav a řídit jej skrze AV receiver nebo dedikovaný předzesilovač bez toho, aniž byste byli nuceni přepojit byť jediný kabel, než si opět pustíte své oblíbené album. Podobně je tomu v případě subwooferu u stereo poslechu, kde je praktické využít kvalitní regulovaný analogový výstup Luxmanu. Jediné, co byste snad mohli postrádat, je integrovaný D/A převodník, který si ovšem naprostá většina uživatelů kupuje zvlášť.

Luxman L-507uX má dostatek předpokladů k tomu, aby si velmi dobře poradil s živými koncerty a všemi rockovými žánry a dodal všemu dostatek živosti a jisté syrovosti, která je pro záznamy koncertů typická. Blues for Tony (Moonjune) znělo i na malých reprosoustavách Accordo fantasticky. Elektrická kytara zněla syrově a bicí měly dostatek energie. Jako už bývá u zesilovačů Luxman zvykem, tak vše bylo v prostoru precizně uspořádáno. L-507uX zaujme skvělou kontrolou basů, které jdou pocitově mnohem níže než u „áčkového“ sourozence L-590AX.

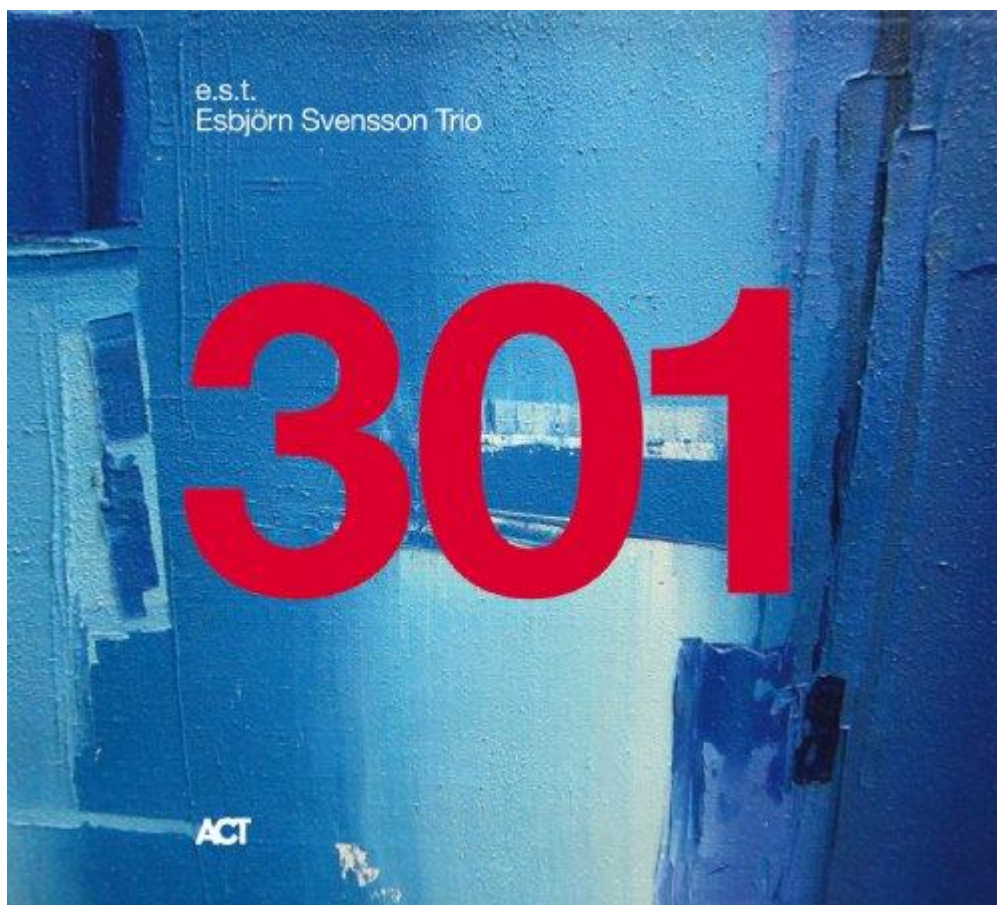
Pokud bych si měl vybrat zesilovač, který se bude potýkat převážně s progrockem nebo rockem, tak bych jednoznačně sáhl po levnějším modelu pracujícím ve třídě AB. Schopnosti dražšího zesilovače zobrazovat jemné nuance a mikrodynamiku zde nenajdou příliš uplatnění a naopak bude scházet jistá syrovost a drive, kterého má Luxman L-507uX přeci jen více než jeho „áčkový“ sourozenec.

Mám ještě v živé paměti skvělý zesilovač Ayre AX-5, který je asi tím „nejlidštější“ znějícím tranzistorovým integrovaným zesilovačem, který jsem měl možnost slyšet. Luxman L-507uX stojí zhruba tři pětiny jeho ceny, a tak je z tohoto hlediska srovnání trochu neférové. Luxman nabídne přesnější zvuk a s větším důrazem na spodních frekvencích. Basy jsou v jeho případě opravdu velmi dobře rozlišené a disponují jasnými konturami. Luxman umí zobrazit lépe prostor do hloubky nahrávky. Nejedná se v tomto případě o super přesné zobrazení, které poskytnou drahé dělené zesilovače, ale v rámci toho co lze slyšet u přístrojů s touto cenovkou je výsledek více než dobrý. Oproti Ayre AX-5 schází trošku toho rozlišení na

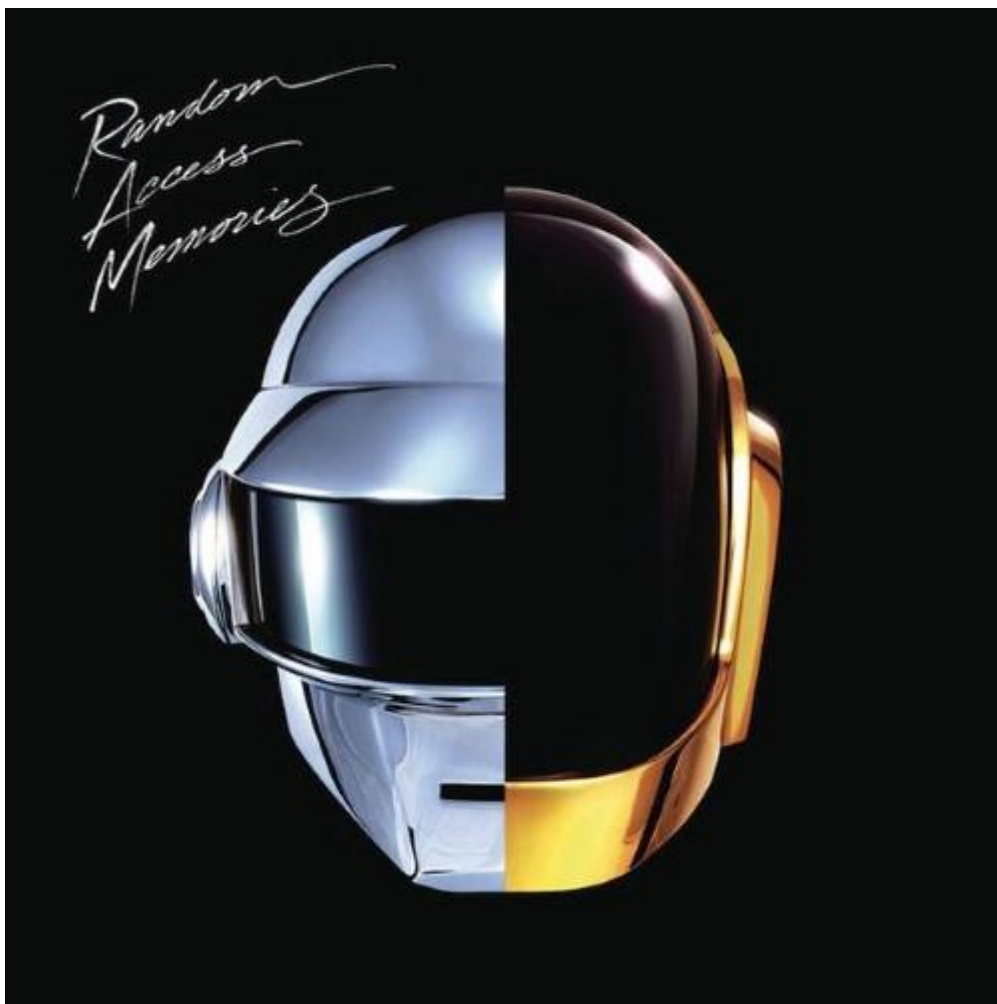
nejvyšších frekvencích, ale na oplátku zde nenajdeme ani náznak zrnitosti, což u integrovaných zesilovačů ve třídě AB nebývá zvykem.

Dobrou zprávou je skutečnost, že Luxman L-507uX se nezalekne ani klasické hudby, kterou zobrazí s patřičnou grácií a velmi dobrým rozlišením. Napadá mě hned několikero zesilovačů, které toto nedokáží a přesto se svou cenovkou Luxmanu nebezpečně blíží. Naopak, některé konkurenční zesilovače umí zahrát rockové nebo metalové nahrávky s větší vervou a dynamikou, ale v momentu kdy je postavíte před nahrávky klasické hudby, tak fatálně selhávají a reprodukce se zdá být plochá, bez schopnosti zobrazit mikrodynamické detaily a barvy nahrávky. Na první pohled by se mohlo zdát, že zahrát všechny žánry velmi dobře není u zesilovače této kategorie kumšt, ale opak je pravdou. V tomto ohledu se jeví Luxman jako extrémně univerzální.

Giuliano Carmignola (Con Moto/Late Vivaldi Concertos - Archiv) ve svých houslových exhibicích přes Luxman L-507uX ukazuje velmi vyváženou dávku detailů, barev a plasticity. Obvykle přechod z mého referenčního Luxmanu L-590AX znamená poměrně značnou ztrátu

mikro detailů a plastičnosti v zobrazení hudební scény. Děje se tak i zde, ale v daleko menší míře než jsem zvyklý v situaci, kdy se v řetězci objeví levnější zesilovač. V tomto případě se není potřeba aklimatizovat se a můžete rovnou poslouchat dále.

Luxman L-507uX bez zaváhání zvládne Beethovena či Schuberta v podání berlínských filharmoniků, aby vzápětí mohl s maximálním nasazením pouštět do éteru hard rockovou Metallicu, kytarového virtuosa Santanu nebo finské pop-metalové Nightwish. Burmester 082 zvládne hardrocková nebo metalová témata lépe, ale naopak ne zcela přesvědčivě se mu daří při přehrávání klasického repertoáru. Na druhé straně stojí „áčkový“ Luxman L-590AX, který podává skvělým způsobem nahrávky klasické hudby a nahrávky jiných akustických žánrů s neamplifikovanými nástroji, ale pro metal a hardrock nemá takové předpoklady jako dva výše zmiňované zesilovače. L-507uX je tedy takový univerzální voják, kterého můžete poslat na bojiště libovolného žánru, a nikdy se nestane, že by vás svým vyzněním zklamal. A k tomu všemu vás bude navíc ještě pořádně bavit a rozmazlovat svou muzikalitou.

Luxman L-507uX je univerzální voják. Takto jednou větou by se daly shrnout vlastnosti tohoto japonského integrovaného zesilovače. Má dostatek výkonu k řízení i méně citlivých reprosoustav a hravě si poradí se všemi dostupnými regálovými reproduktory. Sloupové reproduktory běžné provenience nepředstavují pro L-507uX žádnou výzvu. Integrovaný zesilovač si bez problému poradil se sloupovými modely Sonus Faber Olympica II nebo B&W 803 Diamond. Referenční reprosoustavy Franco Serblin Accordo překvapily ve spojení s tímto zesilovačem důraznými a šťavnatými basy, které pozitivně překvapily a částečně umazaly fyzické limity těchto malých reprosoustav v oblasti reprodukce spodního pásma.

Provedení zesilovače nemá v dané cenové relaci konkurenci. Výrobce využil výhradně slitin hliníku a vše dopravoval do nejmenších detailů. Potěší kvalitně vyfrézované prvky regulátorů a potenciometrů. Provedení je shodné s nejvyšším modelem Luxman L-590AX, ale model L-507uX má o něco kompaktnější rozměry. Výbava zesilovače potěší a splňuje bezezbytku označení „integrovaný“. Na palubě jsou kvalitní fyziologické korekce výšek a basů, kvalitní gramofonový předzesilovač a více než dostatek analogových vstupů pro jednotlivé zdroje zvuku. Pokud už nějaký ten moderní Luxman máte doma, tak si dejte velký pozor, aby fáze napájení měla správnou orientaci (z pohledu na konektor je fáze vlevo), neboť má značný vliv na výslednou reprodukci. V minulosti měly zesilovače a přehrávače této značky fyzický indikátor na zadním panelu, ale Luxman od této funkcionality ustoupil.

Zvuk zesilovače je špičkový napříč všemi testovanými žánry. Nedosahuje sice rozlišení „áčkového“ modelu L-590AX nebo tranzistorového Ayre AX-5, ale má k nim i přes svou podstatně nižší cenu opravdu blízko. Oproti oběma zmiňovaným ovšem nabídne podstatně

lepší kontrolu spodního frekvenčního pásma. Luxman L-507uX se se ctí vypořádá se vším, co před něj postavíte a navíc vám přidá značkou dávku muzikality. Vzhledem ke své ceně představuje Luxman L-507uX asi nejlákavější koupi z celého portfolia integrovaných zesilovačů této značky. Cena 165 500 korun s daní je vzhledem k nabízeným výkonům a samotnému vybavení opravdu zajímavá. V domovském Japonsku je Luxman L-507uX porovnáván s Accuphase E-460, což je jeho přímý konkurent nejen po stránce zvukové ale také cenově. Odlišná cenová politika Accuphase v Evropě ovšem znamená, že model E-460 je zde zhruba o 70 tisíc korun dražší.

Plusy

- + Čistý ale přitom muzikální zvuk
- + Výkonová rezerva a kontrola basů
- + Špičkové provedení
- + Cena vzhledem k vybavení a zvuku

Minusy

- Rozlišení není tak dobré jako u modelu L-590AX